

Predmet: Zvornik (Grujić Branko i dr.)

Veće za ratne zločine Okružni sud u Beogradu Republika Srbija

Broj predmeta: KV. 5/05

Glavni pretres: 16.06.2006.

Izveštaj: FHP, Nataša Kandić i advokat Dragoljub Todorović, punomoćnici žrtava

Saslušanje svedoka *Dva*

Dok nije pala Kula grad, Muslimani su normalno živeli u Diviču. Svedok je sa ostalim Divičanima učestvovao u postavljanju straže na ulazu u Divič sa srpske strane, u čuvanju džamije i sličnim aktivnostima. Međutim, kada je pao Kula grad, 26. 04. 1992. godine, sutradan je u Divič ušla vojska. Prvo se krenulo sa snajperima, a zatim s topovima, i to iz pravca Srbije. Već prvih dana u Divič je došao optuženi Branko Popović. Predstavio se kao major Pavlović. Zbog upada vojske, zbog pucnjave, Bošnjaci su pobjegli iz Diviča, sakrili se. Onda je stiglo naređenje da se svi građani vrate u svoje kuće, jer će se obaviti pretres, i oduzimati oružje pa su se građani vratili kućama. U Divič je ponovo došao optuženi Popović sa mladim vojnicima koji su nosili uniformu JNA. Tražili su da se preda oružje. Meštani su predali oružje. Svedok se seća da su kružile razne priče, da u Diviču ima 7.000 mudžahedina naoružanih do zuba, što nije bilo tačno. Posle majora Pavlovića u selo je sa svojom jedinicom ušao neki Žučo, koji je bio nizak rastom. Prozivali su ljude sa spiska i onda su ih prebijali. Odvodili su Mirsada Atlića, Ferida Pezerovića, Envera Pezerovića, Ahmeta Pezerovića, Zaima Pezerovića i još mnogo drugih čijih imena svedok ne može da se seti. Oni su vođeni u preduzeće *Standard* u Karakaju, gde je bio otvoren zatvor. Tamo su premlaćivani i na drugi način maltretirani, a mnogi koji su odvedeni u tih mesec dana, od 26. 04 do 26. 05., nikad se nisu vratili. Među odvedenim u tom periodu bili su i Enver Bikić, Beriz Halilović, Hasan Mustafić, Husein Mustafić, Mustafa Hadživdić koji je imao 90 godina ali je još uvek vozio bicikl, Nijaz Hadživdić zvani Šige koji je imao istetoviranu džamiju negde na telu.

Iseljavanje Muslimana iz Diviča

Iseljavanje Muslimana iz Diviča počelo je 26. 05. ujutru. Svi su pozvani na fudbalsko igralište. Tu oko igrališta bilo je desetak autobusa Drina-transa, bio je major Pavlović, bio je Žučo, njegovi ljudi, bilo je i dosta vojnika. Major Pavlović je bio u uniformi i njegov dolazak u Divič 26. 05., svedok opisuje sledećim rečima: „Došao je dole na igralište... Rekao je ne možete ostaniti, morate ići. Utom je narod počeo plakati, žene, deca, hoćemo da ostanemo, šta ja znam i onda dolazi taj Žučo sa automotom i počinje da puca u zrak. Narod se prepao, uplašio, šta ja znam. Onda su svi otrčali. Rekao je taj Žučo, „Imate deset minuta. Pokupite svoje najpotrebnije stvari i idete u autobuse“. U tom momentu dolazio je autobus iz Drina-transa, desetak, jedanaest, ne znam tačan broj i mi ulazimo u te autobuse. Tu je major Pavlović, tu je Žučo, tu je neka vojska.“

Autobusi su krenuli putem Zvornik–Sarajevo. Prvi put su stali u Han Pijesku. Čekali su nešto oko dva sata pa im je jedan vojnik rekao da se vraćaju nazad, jer, po njegovim rečima, neće da ih prime Muslimani u Olovu. Krenuli su nazad prema Zvorniku, negde između Vlasenice i Milića su se zaustavili i tu su prenoćili u autobusima. Sutradan ujutru su krenuli prema Zvorniku i došli u Karakaj odakle nastavljaju put prema Tuzli. Na Crnom vrhu autobusi se zaustavljaju i čekaju nešto oko sat vremena. A onda se ponovo vraćaju u Zvornik, na staru autobusku stanicu, preko puta fudbalskog stadiona. Tu su izdvojili žene i decu od vojno sposobnih muškaraca između 16 i 65 godina. Žene, deca i starci su otišli autobusom, a kako je svedok kasnije saznao, autobusima su prebačeni do Kalesije i pušteni su da pređu na teritoriju pod kontrolom Muslimana. Vojno sposobne muškarce su odveli na tribine stadiona, a zatim ih postrojili i

pešice doveli do zgrade *Novog izvora*, koja se nalazi u blizini MUP-a, gde su ih zatvorili u jednu prostoriju. Tada je ušao optuženi Grujić i rekao da se popišu, spominjući neku lojalnost, ali svedok ne zna tačno u kom kontekstu. Učitelj Mustafa Pašić koji je bio među zatvorenim popisao je sve zarobljene na nekoliko listova formata A4 koje im je dao jedan vojnik koji je bio sa optuženim Grujićem. Dali su im nekoliko pašeta, malo hleba i tu su bili nekoliko dana. Svedok navodi da je bilo nekih govora o tome kako oni treba da služe vojsku Republike Srpske, da su se zbog toga ljudi bunili. Tu u *Novom izvoru* prespavali su dve ili tri večeri, a sutradan posle smeštaja u prostoriju ušao je Žučo i tražio deset dobrovoljaca da obave neki posao u Diviču. Javili su se i otišli Enver Pezerović, Smail Pezerović, Hasan Tuhčić, Kemal Tuhčić, Alija Tuhčić, Mehmed Tuhčić, Salih Omerović, Ibrahim Marhošević, Ahmet Kuršumović, Ibro Kuljanin i neki čijih se imena ne seća. Ukupno ih je otišlo 11 i oni se nisu vratili. Do danas su nađena tela desetorice.

Druga tačka optužnice: ratni zločini u Domu kulture u Čelopeku

Posle dva-tri dana boravka u *Novom izvoru*, došao je optuženi Grujić i rekao da moraju ići na bezbednije mesto pa su sa dva autobusa *Drina-transa* prebačeni u Dom kulture u Čelopeku. Ta sala u koju su ubačeni bila je oko 50 sa 20 ili 15 metara, plafon je bio visok, prozori su postavljeni visoko, u sali se nalazila bina. Spavali su na podu, nije bilo nikakvih kreveta. Ulazna vrata su bila velika, gvozdена. Dom kulture su čuvali rezervisti policajci u policijskim uniformama. Pet-šest dana ih niko nije dirao, izlazili su napolje u WC. Ko je imao novca davao je stražarima da mu kupe kekse i cigareta u obližnjoj prodavnici. Tri dana nisu imali nikakvu hranu. Kasnije je hrana stizala. Prva dvojica koja su ušla u prostoriju u kojoj su bili zatvoreni bili su u uniformi, jedan je rekao da se zove kapetan Zoks, da je u Vukovaru ubio hiljadu ustaša, bio je mlađi, visok čovek, mršav, sa dečakim licem. Drugi je imao nadimak Pufta. Počeli su da tuku zatvorene, tražili su da se skupi 2.000 DM, udarali su ih nogama i rukama, pitali da li imaju nešto od oružja. Zoks je imao dugačak revolver, kolt i drškom tog revolvea je nekoga udario. Iste noći Zoks je ponovo došao i izveo Suljo Kapidžića. Suljo je hteo da se obuje, a on mu je rekao da mu neće trebati. Sa Zoksom je bio Pufta i još neko. Kada je izveden Suljo Kapidžić, čula su se napolju dva hica. Posle toga je izveden i Ramo Alihodžić, isto ga je izveo Zoks. A posle njega je izveden Sakib Kapidžić kome je Zoks pokazao leševe i rekao da će tako i oni završiti ako ne skupe pare. To je Sakib Kapidžić pričao kada se vratio u prostoriju i bio je vrlo uplašen. Sledećeg dana su upali Zoks, Pufta i Toro koga su zvali „majore Toro“. Izveli su istovremeno Nuriju Hadžaviću i Huseina Hadžaviću. Ne seća se ko ih je izveo. Posle njihovog izvođenja izveden je Hasan Efendić koji je utovario leševe Nurije i Huseina u automobil marke stojadin i to im je rekao kada se vratio u prostoriju.

Svedoku je poznato da su prvo ubijeni Suljo Kapidžić i Ramo Alihodžić, a sutradan Husein i Nurija Hadžavić. Uoči Bajrama ušli su Repić, Lopov, Pufta, a svedok ne zna da li je bio i Toro. Zna da je Repić prvi put ušao 10. 06. Neko od njih je rekao „biće vam krvav Bajram!“ ali ne može da se seti ko. Opisuje Lopova kao mladića čiji je to bio nadimak, koji je ušao sa Repićem i imao je 18-19 godina i vrlo mlado izgledao. Uvek je ulazio zajedno sa Repićem. Između Bajrama 10. 06. i Vidovdana 28. 06. više puta je ulazio sa Repićem i tada su zatvorenici maltretirani.

Na Bajram su upali njih nekoliko sa Repićem među kojima su bili Lopov i Pufta, a nije siguran da li je bio Toro. Počeli su da maltretiraju zatvorenike, naređivali im da se skidaju, da se penju na binu, da rade felacio jedni drugima. Repić je iz malokalibarske puške ubio Himzu Kuršumovića, Aliju Atlića, Abdulaziza Tuhčića, Saliha Hadžavića i Damira Bikića kome je stavio cev u usta i ubio ga pred ocem, Nurijom Bikićem. Tu je bio Pufta koji je radio sa nožem. Neko je naredio da Šabanu Bitiću odgrize penis. Pufta je tukao Sakiba Kapidžića i Zaima Pezerovića. Udarali su ih i Pufta i Lopov. Zaklani su Sakib Kapidžić i Zaim Pezerović, a zaklao ih je Pufta. Pufta je zaklao i Šabana Bikića, koji je pre toga bio ranjen. Nožem je zaklao i Fikreta Jahijagića. Lopov je voleo da ucrtava zarobljenima krstove. Braća Kapidžić su maltretirani posle Bajrama, i to Smail koji je bio oženjen Srpkinjom, Enes, Senad, to su sve bila braća Sulje Kapidžića koji je već ubijen. Kapidžića su tukli Repić, Toro, Zoks i Lopov. Pufta je sekao

prste Adnanu Efendiću i Izetu Hadžiću. Ibrahimu Okanoviću su onesposobljena tri prsta. Nuriya Bikić je takođe izveden i nikad se više nije vratio. Toro je pucao u koleno Izetu Hadžiću. Pretučen je Ejub Tuhčić od strane Tora koji ga je udario pa je on udario glavom u zid, posle čega je bio u komi i nakon četiri dana je umro. Čikarić Enesu je odsečeno uho, a to je uradio Pufta. Svedok navodi da su Lopov i Repić uvek zajedno dolazili, a Pufta ili sam ili sa svima zajedno. Toro je dolazio ili sam ili sa Zoksom. Toro je izveo Zijada Efendića koji ga je podmitio, pa je preživeo. Toro je imao neki buzdovan, kojim je udario Saliha Hadžića po glavi i skoro ga onesvestio, a Salih je ubijen na Bajram. Toro ga je udario pre Bajrama i nije ga ubio, ali je on na Bajram ubijen... Zoks je maltretirao Alvira Tuhčića koji je bio vrlo mlad. Tražio je od njega da pokaže ko ima oružje pa je Almir pokazao Omera Okanovića. Onda je Zoks njega izveo napolje i čuo se rafal. Zoks je posle izveo i Aliju Mustafića koji se takođe nije vratio.

Svedoku je poznato da su četvorica zatvorenika, Haso Bojić, Murat Muratović, Omer Bikić i Jakup Tuhčić, izvedeni radi razmene i svi su preživeli.

Neke stražare svedok je poznao. Znao je nekog Dragana iz Tršića koga su zvali Dragan Mali, zatim je bio neki Miloš Jovanović, Cvijetka Jovića nije poznao, a za Sreda Vukovića je čuo.

Na Vidovdan, 28. 06. vrata su bila malo duže otvorena kada je unet ručak. Onda je ušao Repić sa automatom i pištoljem. Naredio je svima da stanu uza zid. Rekao je „zapamtite vi Vidovdan“ i počeo da puca. Ljudi su počeli da padaju. Svedoka je ranio u natkolenicu. Mnogi su ubijeni, dosta njih je ranjeno i sutradan su prebačeni u Sud za prekršaje kod SUP-a. Tu je došla doktorka koja ih je previjala. Bili su u jednoj velikoj sobi, svi ranjeni. Jednom je ušao Sredo Vuković i rekao da se zdravi sprema i da idu dalje. Ranjeni su ostali, sa njima i svedok, a dvojica su kasnije umrla od posledica ranjavanja. Svedok ne zna tačno koliko njih je prevezeno iz Čelopeka u zgradu Suda za prekršaje, ali zna da je njih dvadeset ranjenika ostalo u Sudu za prekršaje, dok su ostali otišli dalje. U Sudu za prekršaje je bila dobra hrana, niko ih nije tukao. Ovi ranjenici koji su se oporavili išli su na rad, a svedok nije išao na rad, samo sedam dana je proveo u logoru u Batkoviću, gde su odvedeni svi koji nisu bili ranjeni u Čelopeku. Svi u Batkoviću su bili registrovani od strane Međunarodnog crvenog krsta a svedok nije bio registrovan pa je u Sremskoj Rači razmenjen i upućen u Đakovo u Hrvatskoj. Tamo je bio u bolnici pa je posle otišao u Austriju.